

แนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ
ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
THE GUIDELINES FOR PARTICIPATORY ACADEMIC MANAGEMENT
IN THE PRINCESS CHULABHORN SCIENCE HIGH SCHOOLS CLUSTER

Received : 17 January 2026

Revised : 8 April 2026

Accepted : 10 April 2026

มยุรี คำหมาก¹

Mayuree Kamak

ธัญนันท์ ทองบุญตา²

Thanyanan Thongboonta

เสริมทรัพย์ วรปัญญา³

Sermsap Vorapanya

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย 2) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย และ 3) ศึกษาแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูในกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยจำนวน 296 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยแบ่งตามภูมิภาค จำนวน 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคใต้ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมผลประโยชน์ในงานวิชาการ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วม

¹ นักศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Master student in Division of Educational Administration, Faculty of Education Thepsatri Rajabhat University, Thailand

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Advisor, Dr., Division of Educational Administration, Faculty of Education Thepsatri Rajabhat University, Thailand

³ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Co-Advisor, Associate Professor Dr., Division of Educational Administration, Faculty of Education Thepsatri Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: Mayuree@pccl.ac.th.com

ตัดสินใจในงานวิชาการ ส่วนแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยที่สำคัญมี 5 แนวทางตามผลการวิจัย

คำสำคัญ: แนวทางการบริหาร, การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ,
กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

Abstract

This research aimed to 1) Explore the current and desirable states of participatory administration in academic affairs within the Princess Chulabhorn Science High Schools 2) analyze the priority needs for participatory administration in academic affairs within these schools and 3) propose guidelines for participatory administration in academic affairs for the Princess Chulabhorn Science High Schools. This study employed a mixed-methods research design. The sample consisted of 296 administrators and teachers from the Princess Chulabhorn Science High Schools, selected through stratified random sampling across four regions: the North, Central, Northeast, and South. Additionally, 7 experts were selected for interviews using purposive sampling. Data were analyzed using mean, standard deviation, Priority Needs Index (PNI), and content analysis. The research findings revealed the following: Overall, the current state of participatory administration was at a high level, while the desirable state was at the highest level.

The priority needs for participatory administration in academic affairs, ranked from highest to lowest, were: 1) participation in academic planning; 2) participation in academic implementation; 3) participation in academic benefits; 4) participation in academic evaluation; and 5) participation in academic decision-making. Consequently, the study established five key guidelines for participatory administration in academic affairs within the Princess Chulabhorn Science High Schools based on these findings.

Keywords: management guidelines, participatory academic management,
princess chulabhorn science high schools cluster

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและสังคมโลกส่งผลให้การศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพของประชากร การจัดการศึกษาและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2566)

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ คล่องตัว และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และทุกภาคส่วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหาร วิชาการ การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภวรรณ สุธัมม และคณะ (2564) ที่พบว่า ภารกิจหลักของสถานศึกษา คืองานด้านวิชาการ และเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานในด้านวิชาการประสบผลสำเร็จ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิชาการทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ต้องร่วมกันในการดำเนินงานผลการวิจัยของ พรเทพ เหมรณานนท์ (2564) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาช่วยส่งเสริมประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ดังนั้น ประสิทธิภาพของสถานศึกษาจึงมีความสอดคล้องโดยตรงกับการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษา แผนกลยุทธ์ พ.ศ. 2563–2567 ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยมุ่งเน้นการพัฒนางานวิชาการและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. เสนอให้โรงเรียนพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมบริหารจัดการและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การดำเนินงานดังกล่าวช่วยสนับสนุนการคิดเชิงบูรณาการ การวิจัยตามมาตรฐานสถานศึกษา และการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์ พ.ศ. 2563 – 2567 ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย, 2565)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา พ.ศ. 2566–2570 ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยสะท้อนแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน แม้กลุ่มโรงเรียนจะมีเป้าหมายและอุดมการณ์ความร่วมมือทางวิชาการร่วมกัน แต่ยังพบความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการร่วมมือและการมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษามีปัญหาด้านการปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันภายในกลุ่มการปรับหลักสูตรอย่างต่อเนื่องร่วมกันปฏิบัติงานด้านทำหลักสูตร ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนจำเป็นต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้บริหารงานวิชาการ และครูผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มให้ดียิ่งขึ้น (แผนพัฒนาการจัดการศึกษา กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย, 2566-2570)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน และปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นว่าการสร้างความเชื่อมั่น ไว้วางใจ และบรรยากาศที่ดีในองค์กร ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

วิทยาลัย เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

นับว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้อง ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานด้านวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูผู้ปฏิบัติงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มอบหมายงานที่สำคัญ และมีความเชื่อมั่นไว้วางใจบุคลากร และการร่วมกันกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ร่วมคิดวางแผน และปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับทัทิม แสงอินทร์ (2559) ที่พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้บริหารควรเพิ่มความเชื่อมั่นและไว้วางใจมอบหมายงานที่สำคัญ ต่างๆ ให้กับบุคลากรรับผิดชอบ รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดในโรงเรียน เพื่อทำให้เกิดการไว้วางใจซึ่งกัน และกัน อีกทั้งในการปฏิบัติงานควรเปิดโอกาสให้อิสระในการปฏิบัติงาน มอบหมายงานที่สำคัญดำเนินการและตัดสินใจพร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในการกำหนดนโยบายต่างๆ เนื่องจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ย่อม คำนึงกับสภาพการทำงานและปัญหาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการแต่ละสถานศึกษา รวมทั้ง การพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในกลุ่มของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น "ปัญหาสำคัญประการ หนึ่งที่พบคือ ข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานของบุคลากรครู เนื่องด้วยบริบทของสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียน ประจำ ส่งผลให้ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบทั้งภาระงานจัดการเรียนการสอนและภาระงานด้านการดูแลนักเรียน อย่างใกล้ชิด ซึ่งปริมาณงานที่สะสมมากเกินไปจนความพอดีดังกล่าวได้ส่งผลกระทบโดยตรง ทำให้ครูขาดแคลนเวลา ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประชุม การร่วมวางแผน หรือการสะท้อนปัญหาในระดับนโยบายของ สถานศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ

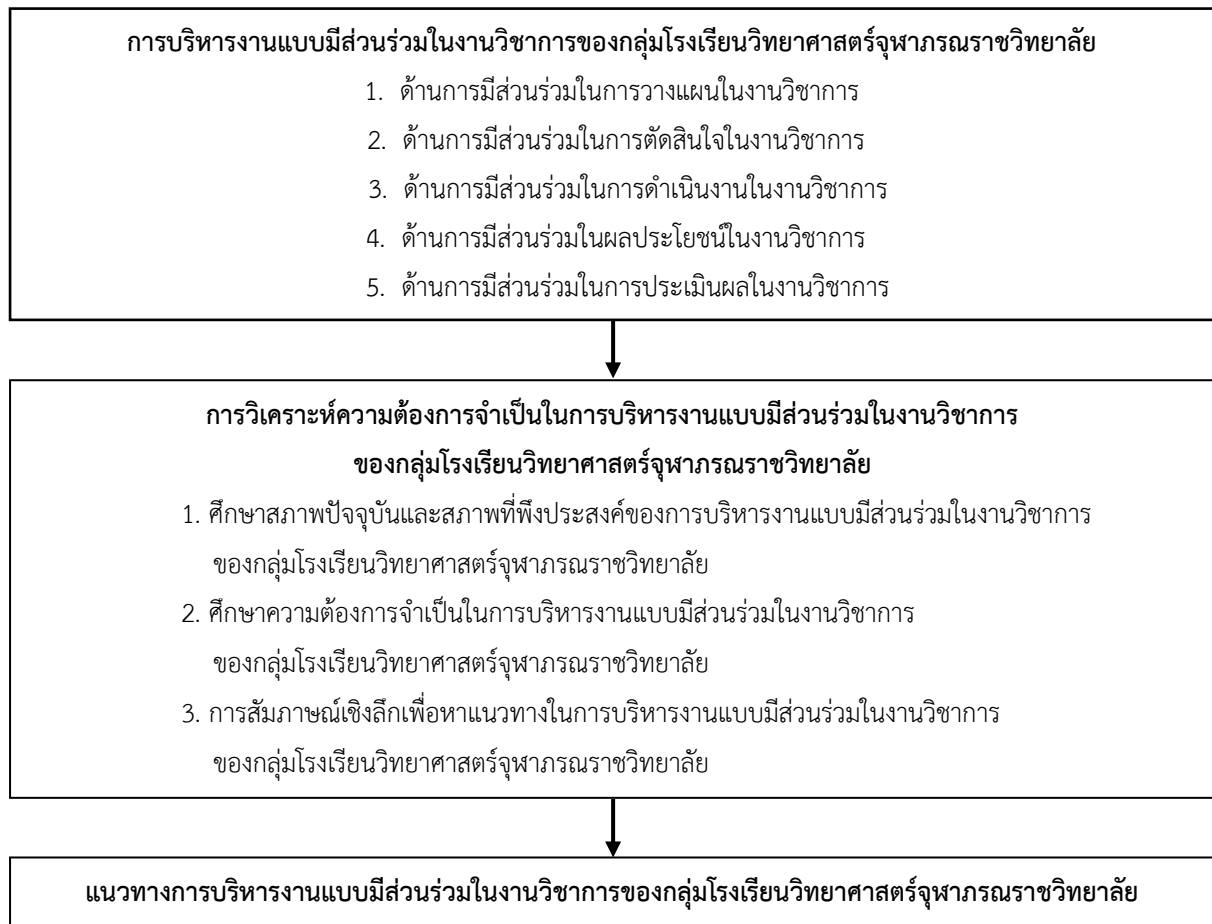
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
2. เพื่อวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากหลักการ แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตำราและเอกสาร ต่างๆ แล้วนำมาสังเคราะห์ เป็นองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่ม โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย โดยศึกษา แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก กรอบ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของสถานศึกษา โดยศึกษา แนวคิดทฤษฎี และ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980)., Likert, 1961, p. 223, ปัญญา ตรี, และคณะ (2566), นิภาพร พินิจมนตรี (2563), นัฐริยา ฉัตรรักษา (2558)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย รวม 1,132 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย จำนวน 296 คน ได้มาโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) โดยระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามภูมิภาค 4 ภูมิภาค ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการ

กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย จำนวน 3 คน 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อสังเคราะห์แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเอง ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จากผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 296 ชุด

2) ทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 7 คน แบ่งเป็นผู้ชำนาญการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย จำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน เพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่สังเคราะห์จากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น นำผลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์แนวการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยมีกระบวนการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และมีเกณฑ์ในการกำหนดระดับทั้งหมด 5 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด, ระดับมาก, ระดับปานกลาง, ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modified) นำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในแต่ละด้านมาสังเคราะห์ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง นำไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสังเคราะห์แนวทาง นำมาปรับแก้ไขและจัดทำแนวทางฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย 5 ด้าน โดยนำเสนอเป็นภาพรวม แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

รายด้าน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ	4.36	0.71	มาก	4.70	0.59	มากที่สุด	0.0972
2. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการ	4.37	0.72	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด	0.0738
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงานวิชาการ	4.39	0.73	มาก	4.76	0.50	มากที่สุด	0.0896
4. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการ	4.37	0.75	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด	0.0764
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ	4.36	0.69	มาก	4.75	0.49	มากที่สุด	0.0744
รวม	4.37	0.71	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.71) สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.51) โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.71) ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.59) 2) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.72) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการ สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.51) 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงานวิชาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.73) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงานวิชาการ สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.50) 4) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.75) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการ สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.49) และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.36$, S.D.=0.71) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.49)

ลำดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ ($PNI_{modified}=0.0972$) 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงานวิชาการ ($PNI_{modified}=0.0896$) 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการ ($PNI_{modified}=0.0764$) 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ ($PNI_{modified}=0.0744$) และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการ ($PNI_{modified}=0.0738$)

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย มีข้อสรุปเพื่อกำหนดแนวทาง ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ในด้านการวางแผน ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ในด้านการมีส่วนร่วมวางแผนนั้น 1) สถานศึกษาควรบูรณาการความร่วมมืออย่างเป็นระบบจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางงานวิชาการให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา และบริบทเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม 2) กระบวนการวางแผนควรใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกันจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ตอบสนองต่อความแตกต่าง ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนแต่ละบุคคล นอกจากนี้ 3) ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู ควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้นักการวิจัยมาใช้เป็นฐานในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นรูปธรรม

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สถานศึกษาและผู้บริหารควรมีนโยบายส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์เชิงวิชาชีพ ผ่านการร่วมประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยควรสนับสนุนให้มีการใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดที่หลากหลายซึ่งประเมินจากข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Data) เป็นฐานในการตัดสินใจ นอกจากนี้ สถานศึกษาควรสร้างกลไกหรือพื้นที่ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร (Professional Learning Community) ควบคู่ไปกับการจัดระบบการนิเทศติดตามผลอย่างกัลยาณมิตร เพื่อให้ครูสามารถนำผลสะท้อนกลับที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรม และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การมุ่งเน้นกระบวนการเหล่านี้จะช่วยกระจายผลประโยชน์เชิงวิชาการให้เกิดขึ้นทั่วถึงทั้งองค์กร อันจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรที่มีคุณภาพสูง ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดที่หลากหลายจากข้อมูลเชิงประจักษ์ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับผลประโยชน์เชิงวิชาชีพ โดยเปิดโอกาสให้ร่วมประเมินและปรับปรุงหลักสูตรจากข้อมูลเชิงประจักษ์ พร้อมสนับสนุนพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้ครูนำผลสะท้อนกลับไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการนี้จะช่วยกระจายประโยชน์เชิงวิชาการและยกระดับหลักสูตรให้มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้อย่างยั่งยืน

4. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูได้ร่วมกันสรุปผลและแลกเปลี่ยนข้อค้นพบที่ได้จากการดำเนินงานหรือการวิจัยอย่างเป็นระบบ ผ่านการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกลไกนี้ไม่เพียงแต่ช่วยสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน แต่ยังเป็นการปลูกฝังความสำนึกรับผิดชอบร่วมกันในหมู่บุคลากร เพื่อนำผลการประเมินและข้อค้นพบเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การขับเคลื่อนกระบวนการในลักษณะนี้ จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูมีบทบาทร่วมกันในการตัดสินใจพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การตัดสินใจร่วมกันนี้ควรครอบคลุมถึงการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพของผู้เรียนเป็นหลัก มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ จะช่วยเสริมสร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษา ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทำให้หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เป็นผลมาจากบริบทเฉพาะของกลุ่มโรงเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมระดับประเทศ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้บุคลากรครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและขับเคลื่อนหลักสูตรเฉพาะทางอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายและสอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพที่เข้มงวดของเครือข่ายมหาวิทยาลัย

เลี้ยงและนโยบายจากส่วนกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศิริ คุณาคำ (2559) รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยปรากฏ สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการทุกด้าน การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผล การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนและเสริมสร้างประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างยั่งยืนผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดาวรรณ ประยูรรัตน์ (2565) เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนพระพิมลเสนี (พร้อม หงสกุล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559) ได้วิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดนัย เลาผล, สุจิตรา ศิขันทกสมิต, และ พระครูธีรธรรมประกาศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่สำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด.สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ความต้องการจำเป็นทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงาน และ 3) ด้านการมีส่วนในผลประโยชน์ในงานวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะขาดการมีส่วนร่วมของครูผู้ปฏิบัติงาน ครูจึงมีความต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ทั้งในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนข้อจำกัดหน้างานและร่วมออกแบบแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ลดความขัดแย้ง และก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยปัญญา ตรี, และคณะ (2566) การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ความต้องการจำเป็นทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชา มีความจำเป็นมากที่สุด

แนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ

แนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยผลการวิจัยพบว่า มีแนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น ผู้บริหารจะส่งเสริมการพัฒนาสถานศึกษาควรบูรณาการความร่วมมืออย่างเป็นระบบจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางงานวิชาการให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและบริบทเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกันออกแบบเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ตอบสนองต่อความแตกต่าง ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนแต่ละบุคคล ควรส่งเสริมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู ควบคู่ไปกับการสนับสนุนให้นำการวิจัยมาใช้เป็นฐานในกระบวนการเรียนการสอน (Research-Based Learning) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับ ปัญญา ตรี, และคณะ. (2566). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ส่งเสริมร่วมวางแผนในงานวิชาการ มีการพัฒนางานวางแผนให้สถานศึกษาบูรณาการความร่วมมืออย่างเป็นระบบ มีแนวทางการบริหารงานวางแผนส่งเสริมความร่วมมือการดำเนินงานในสถานศึกษา

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงานวิชาการ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จะต้องเป็นวิธีการ พุ่งเป้าไปที่ผู้บริหารและครูร่วมกันจัดทำเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน สถานศึกษาควรสร้างกลไกและพื้นที่ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร (Professional Learning Community: PLC) เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำแผนและหลักสูตรไปบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับการจัดระบบการนิเทศติดตามผลอย่างกลายนิมิตร์ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ครูสามารถนำข้อเสนอแนะและผลสะท้อนกลับ (Feedback) ที่ได้ มาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อบริบทของโรงเรียนและผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จินดาวรรณ ประยูรรัตน์. (2565) ทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนพระพิมลเสนี (พร้อม หงสกุล) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การจัดทำหลักสูตร การประกันคุณภาพ ไปจนถึงการนิเทศภายใน เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานและความยั่งยืน

3. ด้านการมีส่วนในผลประโยชน์ในงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในงานวิชา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น เน้นโฟกัสไปที่บทบาทของผู้บริหารและครูในการร่วมประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการประเมินผลที่ใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดที่หลากหลาย โดยอิงจากข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Data) และเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ตลอดจนครูผู้สอน ได้ร่วมกันสรุปผลและแลกเปลี่ยนข้อค้นพบที่

ได้จากการดำเนินงานหรือการวิจัยอย่างเป็นระบบผ่านเวทีวิชาการ เพื่อให้ นำผลการประเมินและข้อค้นพบเหล่านั้น ไปประยุกต์ใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในรอบปีการศึกษาถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การเพิ่มพูนทักษะผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในทุกขั้นตอนตั้งแต่การออกแบบ การสอน การประเมิน และการใช้เทคโนโลยีช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีมาตรฐาน และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Cohen and Uphoff (1980) มีการสนับสนุนและส่งเสริมงาน ให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ในด้านมองเห็นความสำคัญของหลักสูตร องค์กรความรู้ใหม่กระบวนการเรียนรู้การวัดการประเมินผล เห็นข้อดีข้อเสีย ในการใช้การวิจัยเพื่อร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ มองเห็นความเหมาะสม ของสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ มองเห็นความเหมาะสม วิธีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ

การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อประเมิน สะท้อนถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกัน มีประสิทธิผลในด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันออกแบบเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้อย่างแท้จริง และผู้บริหารและครูยังร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล จุดเน้น และเป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน การดำเนินการดังกล่าวช่วยสร้างเอกลักษณ์เฉพาะของสถานศึกษา และทำให้หลักสูตรเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาอย่างมีทิศทางและมีประสิทธิภาพ นิภาพร พินิจมนตรี (2561) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยปรากฏว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในงานวิชาการ มีความสอดคล้องโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีแนวทางการพัฒนาจัดระบบให้มีการประเมินที่หลากหลาย การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง (Self-assessment), การประเมินโดยเพื่อน (Peer-assessment) และการให้ผู้ปกครองหรือสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการให้คะแนนหรือให้ข้อเสนอแนะชิ้นงานของนักเรียนข้อมูลการประเมินมีความรอบด้าน สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียนได้ชัดเจนกว่าการมองจากมุมของครูเพียงคนเดียวความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกัน เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา

5. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการ

ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น จะต้องเป็นวิธีการมุ่งเน้นโดยตรงด้านการตัดสินใจ ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู โดยอาศัยความร่วมมืออย่างเป็นระบบระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับบริบทและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมผู้บริหารและครูมีบทบาทร่วมกันในการออกแบบเนื้อหา เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นใน

ศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาควรสร้างกลไกและพื้นที่ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร (Professional Learning Community: PLC) เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำแผนและหลักสูตรไปบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับการจัดระบบการนิเทศติดตามผลอย่างกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ครูสามารถนำข้อเสนอแนะและผลสะท้อนกลับ (Feedback) ที่ได้ มาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อบริบทของโรงเรียนและผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพสอดคล้องกับ วิมลสุทธีรา เกษมราษฎร์ (2559) ได้วิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 การตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

จากผลการวิจัย การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนในงานวิชาการ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น มากที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการควรเชื่อมโยงการปฏิบัติจริงมีส่วนร่วมวางแผนในงานโดยบูรณาการสู่การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน และการสร้างเครือข่ายวิชาชีพ และเสริมสร้างศักยภาพครูด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลวิจัยที่พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ จึงควรศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมวางแผนในงานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- ดนัย เลหาผล, สุจิตรา ศิขันทกสมิต, และ พระครูธีรธรรมประกาศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่สำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3(5), 811–834.
- จินดาวรรณ ประยูรรัตน์. (2565). รูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโรงเรียนพระพิมลเสนี (พร้อม หงสกุล). *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 8(3), 562–573.

- นิภาพร พินิจมนตรี. (2561). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- นัฐริยา ฉัตรรักษา. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- ปัญญา ตรี, และคณะ. (2566). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(1), 154–168.
- ประภาศิริ คุณาคำ. (2559). รูปแบบการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 10(2), 59-70.
- พรเทพ เหมวานนท์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- สุพรรณษา บำรุง. (2556). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี].
- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- สำนักงานส่งเสริมความเป็นเลิศ. (2563). *แผนกลยุทธ์ พ.ศ. 2563–2567 ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย*. กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานส่งเสริมความเป็นเลิศ. (2563). *แผนพัฒนาการจัดการศึกษา กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2566–2570*. กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550–2554*.
- ศุภวรรณ สุธัมมา. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World Development*, 8(3), 213–235.

Likert, R. (1961). The method of constructing an attitude scale. In *Attitude theory and measurement* (pp. 90–95). Wiley.